

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Σουηδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Στο κεφάλαιο 15 του σουηδικού δικονομικού κώδικα («rättegångsbalken») προβλέπονται οι βασικές διατάξεις σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα σε αστικές υποθέσεις. Ως γενικός κανόνας ισχύει ότι κανένα μέτρο αναγκαστικής εκτέλεσης που αφορά αστική απαίτηση δεν μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή χωρίς απόφαση δικαστηρίου. Οι διατάξεις σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα αποτελούν εξαίρεση από αυτόν τον κανόνα. Κατά γενικό κανόνα, τα ασφαλιστικά μέτρα έχουν ως στόχο να εξασφαλίσουν ότι ο ηττηθείς διάδικος θα εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που θα προκύψουν από μελλοντική δικαστική απόφαση. Το συνθηθέστερο ασφαλιστικό μέτρο είναι η *κατάσχεση*, που σημαίνει ότι ο αιτών μπορεί να ζητήσει να δεσμευθεί κάποιο περιουσιακό στοιχείο του αντιδίκου ή να αφαιρεθεί από τον αντίδικο με κάποιον άλλο τρόπο το δικαίωμα ελεύθερης διάθεσής του.

Σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρο 1 του σουηδικού δικονομικού κώδικα, η κατάσχεση έχει ως στόχο να εξασφαλίσει τη μελλοντική εκτέλεση μιας απόφασης που αφορά κάποια αξίωση. Κατά γενικό κανόνα, η απόφαση κατάσχεσης σύμφωνα με αυτήν τη διάταξη διατυπώνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να κατάσχετα περιουσία που ανήκει στον οφειλέτη για την κάλυψη του συγκεκριμένου ποσού της απαίτησης. Κατ' εξαίρεση, η απόφαση μπορεί να ορίζει ποιο περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκτέλεσης.

Κατάσχεση μπορεί επίσης να διαταχθεί προκειμένου να εξασφαλιστεί η μελλοντική εκτέλεση απόφασης που αφορά *δικαίωμα προτίμησης όσον αφορά την κυριότητα ορισμένου περιουσιακού στοιχείου* (κεφάλαιο 15 άρθρο 2 του σουηδικού δικονομικού κώδικα). Παραδείγματα τέτοιων αποφάσεων είναι αυτές που προβλέπουν ότι ο ενάγων έχει υπέρτερο δικαίωμα επί ορισμένων μετοχών που κατέχει ο εναγόμενος και ότι ο εναγόμενος υποχρεούται να τις παραδώσει αμέσως.

Στο κεφάλαιο 5 άρθρο 3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα υπάρχει μια γενική διάταξη σχετικά με το δικαίωμα των δικαστηρίων να *διατάξουν τη λήψη των κατάλληλων μέτρων* για την εξασφάλιση του δικαιώματος του ενάγοντος. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στην περίπτωση αγωγής παραλείψεως. Στο πλαίσιο της εν λόγω διάταξης μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπήπει ακόμη και μία αγωγή με αντικείμενο την αναγνώριση ότι ο εναγόμενος δεν έχει δικαίωμα να χρησιμοποιήσει ορισμένα εμπορεύματα που αποτελούν αντικείμενο ρήτρας ανταγωνισμού.

Επιπλέον, σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρο 4 του σουηδικού δικονομικού κώδικα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει, κατά την εκδίκαση μιας υπόθεσης σχετικά με το υπέρτερο δικαίωμα επί ορισμένου περιουσιακού στοιχείου, *την αποκατάσταση της διαταραχθείσας κατοχής κ.λπ.*

Εξάλλου, από το κεφάλαιο 15 άρθρο 5 τρίτο εδάφιο του σουηδικού δικονομικού κώδικα προκύπτει ότι υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να διαταχθεί προσωρινό ασφαλιστικό μέτρο.

Επιπλέον, σε ορισμένους ειδικούς τομείς, π.χ. στο δίκαιο περί δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, ισχύουν ειδικές διατάξεις σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η απόφαση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων λαμβάνεται από το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση. Εάν δεν εκκρεμεί δίκη επί της υπόθεσης, ισχύουν κατά κανόνα οι ίδιες διατάξεις περί του αρμόδιου δικαστηρίου όπως στις αστικές υποθέσεις γενικά.

Τα δικαστήρια δεν μπορούν να επιληφθούν αυτεπαγγέλτως των ζητημάτων που αφορούν ασφαλιστικά μέτρα. Κατά συνέπεια, οποιοσδήποτε επιθυμεί τη λήψη μιας τέτοιας απόφασης πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα. Στις περιπτώσεις που δεν εκκρεμεί δίκη, θα πρέπει να υποβληθεί γραπτό αίτημα. Δεν υπάρχει καμιά απαίτηση να συνοδεύεται ή να εκπροσωπείται ο ενάγων από δικηγόρο. Η προσφυγή στα σουηδικά δικαστήρια γίνεται χωρίς την καταβολή τέλους, με εξαίρεση το τέλος της αίτησης, το οποίο ανέρχεται επί του παρόντος στις 450 σουηδικές κορόνες (περίπου 50 ευρώ).

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προκειμένου να ληφθεί ασφαλιστικό μέτρο σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρα 1-3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα («rättegångsbalken»), πρέπει να πληρούνται ο όρος ότι η ίδια υπόθεση (π.χ. απαίτηση κατά την έννοια του άρθρου 1) *μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δίκης ή άλλης παρόμοιας εξέτασης από άλλο όργανο*. Στις υποθέσεις αυτές συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, και οι διαδικασίες διαίτησας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο («Högsta domstolen») έχει αποφανθεί ότι απόφαση για κατάσχεση ή για άλλο ασφαλιστικό μέτρο σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 του σουηδικού δικονομικού κώδικα μπορεί να ληφθεί ακόμη και για *υποθέσεις οι οποίες πρέπει να εκδικασθούν από αλλοδαπό δικαστήριο*, υπό τον όρο ότι η απόφαση του δικαστηρίου μπορεί να εκτελεστεί στη Σουηδία.

Προκειμένου να διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο που προβλέπει κατάσχεση σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρα 1-3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα, πρέπει να πληρούνται επίσης και οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Ο ενάγων πρέπει να προσκομίσει αποχρώσεις ενδείξεις ότι έχει κάποια απαίτηση έναντι άλλου προσώπου, η οποία και μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δίκης ή εξέτασης στο πλαίσιο άλλης παρόμοιας διαδικασίας.

Ο ενάγων πρέπει επίσης να αποδείξει ότι «*υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ανησυχίας*» ότι ο αντίδικος θα επιδιώξει με την διαφυγή του από τη χώρα, την μέριμνα για την απομάκρυνση της περιουσίας ή ενεργώντας με κάποιον άλλον τρόπο να αποφύγει την υποχρέωση εξόφλησης του χρέους (άρθρο 1), ότι ο αντίδικος θα απομακρύνει την περιουσία, θα την παραβιάσει ή θα την διαθέσει με κάποιον άλλον τρόπο προς ζημία του ενάγοντος (άρθρο 2) ή ότι θα αναλάβει κάποια δραστηριότητα ή θα αναλάβει ή θα επιτρέψει ορισμένες ενέργειες ή με κάποιον άλλον τρόπο θα παρεμποδίσει ή θα δυσχεράνει την άσκηση των δικαιωμάτων του ενάγοντος ή θα μειώσει σημαντικά την αξία της περιουσίας (άρθρο 3).

Για να ληφθεί ένα **προσωρινό** ασφαλιστικό μέτρο θα πρέπει να αποδειχθεί επιπλέον ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος ζημίας σε περίπτωση καθυστέρησης. Με την έκφραση αυτή δηλώνεται ότι η εκτέλεση μιας απόφασης τίθεται σε κίνδυνο, εάν δεν ληφθούν αμέσως μέτρα χωρίς ακρόαση του αντιδίκου. Σε περίπτωση που λαμβάνεται ένα μέτρο με τη συγκεκριμένη διαδικασία, η απόφαση διαβιβάζεται στους αντιδίκους και ζητείται από τον εναγόμενο να εκφράσει τη γνώμη του σχετικά με την απόφαση. Μόλις ο εναγόμενος διαβιβάσει τη γνώμη του, το δικαστήριο αποφασίζει αμέσως κατά πόσον το μέτρο θα συνιστάται στην πραγματοποίηση νέας εξέτασης.

Τέλος, το μέτρο μπορεί να διαταχθεί μόνον εάν ο ενάγων καταθέσει *εγγύηση* για τυχόν βλάβη που θα μπορούσε να προκαλέσει στον αντίδικο. Εάν ο ενάγων δεν είναι σε θέση να χορηγήσει εγγύηση, αλλά αποδεικνύει ταυτόχρονα ότι έχει ειδικούς λόγους για αυτή του την απαίτηση, το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να τον απαλλάξει από την υποχρέωση να χορηγήσει εγγύηση.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Η εκτέλεση μιας απόφασης κατάσχεσης λόγω κάποιας απαίτησης έχει ως στόχο να κατοχυρώσει αξίωση επί ενός περιουσιακού στοιχείου μέχρι μια ορισμένη αξία. Κατά κανόνα, η εκτέλεση διέπεται από τις ίδιες αρχές που ισχύουν και για την κατάσχεση την οποία αφορά. Δεν υπάρχει, ωστόσο, καμιά περίπτωση πώλησης του περιουσιακού στοιχείου.

Καταρχήν, οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης στο πλαίσιο της εκτέλεσης. Τόσο τα κινητά όσο και τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης.

Ορισμένα περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης. Στην περίπτωση αυτή εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, τα καλυπτόμενα από ευεργετικές ρυθμίσεις περιουσιακά στοιχεία, με άλλα λόγια δηλαδή:

τα ρούχα και τα άλλα είδη προσωπικής χρήσης του οφειλέτη μέχρι μια ορισμένη εύλογη αξία,

τα έπιπλα, οι οικιακές συσκευές και οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός είναι απαραίτητος για τη λειτουργία ενός σπιτιού,

τα εργαλεία και ο λοιπός εξοπλισμός ο οποίος είναι απαραίτητος για την εργασία ή την επαγγελματική κατάρτιση του οφειλέτη,

τα προσωπικά είδη, π.χ. τα τιμητικά μετάλλια και τα αθλητικά βραβεία τα οποία έχουν μεγάλη προσωπική αξία για τον οφειλέτη και θα ήταν άδικο να κατασχεθούν.

Τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν επίσης να προστατευθούν βάσει ειδικών διατάξεων. Σε αυτή την περίπτωση εμπίπτει, για παράδειγμα, η αποζημίωση.

Δεν μπορεί να γίνει κατάσχεση μισθού πριν καταβληθεί στο δικαιούχο.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο εναγόμενος δεν μπορεί να μεταβιβάσει τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν κατασχεθεί λόγω κάποιας αξίωσης οφειλής. Επιπλέον, ο εναγόμενος δεν μπορεί να τα διαθέσει καθ' οιονδήποτε τρόπο που θα μπορούσε να ζημιώσει τον ενάγοντα. Ωστόσο, η σουηδική Υπηρεσία Αναγκαστικής Εκτέλεσης («Kroptofogdemyndigheten») μπορεί, εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, να επιτρέψει την εξαίρεση από την απαγόρευση διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων. Η διάθεση των περιουσιακών στοιχείων κατά παράβαση κάποιας απαγόρευσης μπορεί να επιφέρει ποινικές κυρώσεις.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Όταν έχει αποφασιστεί η λήψη ασφαλιστικού μέτρου σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 άρθρα 1-3 του σουηδικού δικονομικού κώδικα και δεν έχει ήδη εγερθεί η αγωγή, ο αιτών πρέπει να εγείρει αγωγή εντός ενός μηνός από τη σχετική απόφαση ενώπιον του δικαστηρίου. Εάν το αίτημά του εξετασθεί από άλλο όργανο, ο αιτών θα ζητήσει τη λήψη των μέτρων που προβλέπονται στην περίπτωση αυτή.

Σε περίπτωση που τα μέτρα είναι προσωρινά, η απόφαση διαβιβάζεται στους αντιδίκους και ζητείται από τον εναγόμενο να διατυπώσει τη γνώμη του σχετικά με την απόφαση. Μόλις ο εναγόμενος διαβιβάσει τη γνώμη του, το δικαστήριο αποφασίζει αμέσως κατά πόσον το μέτρο θα συνιστάται στην πραγματοποίηση νέας εξέτασης.

Ένα μέτρο μπορεί να αρθεί αμέσως στην περίπτωση που αμέσως μετά την έγκρισή του συσταθεί εγγύηση η οποία εξασφαλίζει την επίτευξη του στόχου του μέτρου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Το θέμα της λήψης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να διευθετηθεί με απόφαση είτε προκύπτει ως διαδικαστικό ζήτημα στο πλαίσιο της εκδίκασης μιας υπόθεσης είτε εκδίδεται ανεξάρτητα από κάποια δίκη.

Και στις δύο περιπτώσεις έφεση εναντίον της απόφασης μπορεί να ασκηθεί από τον διάδικο ο οποίος θίγεται από αυτήν. Η άσκηση έφεσης κατά κάποιας απόφασης πρωτοδικείου («tingsrätt») γίνεται εγγράφως εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης. Εάν η απόφαση δεν κοινοποιηθεί κατά τη συνεδρίαση ή εάν κατά τη συνεδρίαση δεν αναγγελθεί τότε θα κοινοποιηθεί η απόφαση, η προθεσμία για την άσκηση έφεσης υπολογίζεται από την ημερομηνία κατά την οποία γνωστοποιείται η απόφαση στον αναιρεσείοντα. Η έφεση εγείρεται ενώπιον του Εφετείου («hovrätt»), αλλά κατατίθεται στο πρωτοδικείο («tingsrätt»).

Στις περιπτώσεις που το πρωτοδικείο απορρίπτει κάποια αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο αστικής διαφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο 15 του σουηδικού δικονομικού κώδικα («gättegångsbalken») ή στις περιπτώσεις που καταργεί κάποια απόφαση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, το Εφετείο μπορεί να εγκρίνει αμέσως το μέτρο ώστε να ισχύσει προσωρινά. Στις περιπτώσεις που το πρωτοδικείο εγκρίνει ένα τέτοιο μέτρο είτε κρίνει ότι η απόφαση μπορεί να εκτελεστεί ακόμη και στην περίπτωση που δεν είναι ακόμη οριστική και τελεσίδικη, το Εφετείο μπορεί να αποφασίσει αμέσως ότι δεν θα εκτελεστεί προσωρινά η απόφαση του πρωτοδικείου.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/09/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.